

Süleyman Bulut

BÜYÜK ATATÜRK'TEN KÜÇÜK ÖYKÜLER

3

32. basım

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Süleyman Bulut
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER

3

Gözden geçirilmiş,
genişletilmiş baskı.

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzeltili: Mehmet Erkurt, Ceylin Aksel
Kapak Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Güldal Yurtoğlu

1. Basım: 2013

32. Basım: 6000 adet, Kasım 2023

ISBN 978-975-07-1776-5

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2013

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 45099; Adres: Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelievler Sk.
No:16 Acar San. Sit. Zeytinburnu, İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Süleyman Bulut

1954 yılında, Beyşehir Gölü kıyısında (Konya), Tolca Köyü'nde doğdum. Ben küçükken büyükler hep aynı soruyu sorardı: 'Büyüyünce ne olmak istiyorsun?' İlkokulda, 'Öğretmen olmak istiyorum,' derdim... Ortaokuldayken, pilot! Lisede, tiyatro oyuncusu! İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde okurken anladım ki ben aslında harfleri seviyorum, başka şeyi değil! İstanbul Radyosu'na, özellikle çocuk programlarına radyo oyunları yazmaya başladım. İlk kitabım *Kar Tanesi*'ni de o yıllarda yazdım. Heyecan içinde Arkadaş Kitaplar'ı yöneten Erdal Öz'e gittim. Kendimi tanıtip dosyayı uzattım. Erdal Abi, 'On beş gün sonra gel,' dedi. Benim için on beş yıl kadar uzun süren on beş günün sonunda Erdal Abi'ye gittiğimde, 'Resimlemeye bile verdim,' demesin mi? Uçarak döndüm eve, yeni kitaplarımı yazmaya başladım...

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

101 ATASÖZÜ 101 ÖYKÜ
101 DEYİM 101 ÖYKÜ
101 KISA HALK HİKÂYESİ
101 NİNNİ
101 TEKERLEME
101 YANILTMACA
ARKADAŞIM NASREDDİN HOCA
ASLAN KRAL KORK
ATATÜRK HANGİ TAKIMI TUTUYORDU?
BİL BENİ BİLEYİM SENİ
BİLENLER BİLMEYENLERE ANLATSIN
BİNBİR GECE MASALLARI /
GEMİCİ SİNDBAD
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER 1
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER 2
KAR TANESİ
KARDEŞLİK ÇEMBERİ
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 1
ANNE BEN YAPABİLİRİM
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 2
SİHİRLİ ÇAYDANLIK
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 3
HEY KÜÇÜK!
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 4
İNSAN OKUR
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 5
KIZ İŞİ OĞLAN İŞİ
KOCAMAN KÜÇÜK DENİZ
MAViŞ
MOR BENEKLİ
OKLU KİRPİ İLE
KONAKLI KAPLUMBAĞA
ORMANDAKİ DEV
PALAVRACILAR KRALI
PENCEREDEKİ KUŞ
PULLARLA ATATÜRK: HAYATI VE
MÜCADELESİ (1881-1948)
SARITAY
SU KARDEŞLER
ŞİPŞAK BİLMECELER 1
ŞİPŞAK BİLMECELER 2
ŞİPŞAK BİLMECELER 3
TOPARLACIK NOKTA VE
ARKADAŞLARI
UÇANKUŞ'TAN AL HABERİ
YEŞİL YÜREK
YILDIZLI ALFABA

BÜYÜK ATATÜRK'TEN KÜÇÜK ÖYKÜLER

3

İçindekiler

Daha Yakından Bakınca... Atatürk, 9
"Mustafa Kemal'i Düşünüyorum", Ümit Yaşar Oğuzcan, 12

Bu Günbatımına Erişmek İçin, 15
Atatürk, Karıncalar ve Bir Çocuk, 18
Kahverengi Ayakkabıları Siyaha Boyayan Ülkü, 22

Alkışlar Kime?, 26

Teoman'ın Dikkati, 28

Gözlerine Bakılamayan Atatürk, 32
Tayını Atatürk'e Hediye Eden Çocuk, 36

Picardie, 38

Sait Faik, öğrenciyken..., 41

Mustafa Kemal ve Alp, 45

Alber, Foks ve Ankara Kedisi, 49
Ayakkabı Dişlemeyi Seven Foks, 53

Foks ile Köylünün Eşeği, 55

"Köpeğinizi Daha Çok Seviyorum!", 57

Küskün Foks, 60

Ceylana Kuvvet Şurubu, 63

Kemalyeri Adı Nasıl Kondu?, 67

Çanakkale Söylevi, 73

Çiçek Alan Atatürk, 76
Kıyafet Balosunda Bir Yeniçeri, 81
Para Babasının Saati, 85
Yürüyen Köşk, 88
Kıvılcımdan Aleve, 92
Satın Alınamayan Adam, 94
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal -I-, 99
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal -II-, 106
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal -III-, 111
Sıfırdan Başlamak, 115
Yıldırım Çarparsa Seni De Çarpar, Beni De!, 117
Şakacı Vali Vekili, 121
Yenmeyen Tavuk, 125
O Simge Fotoğraf Nasıl Çekilmişti?, 127
Büyük Taarruz Kahvaltısı, 132
Büyük Taarruz Günlüğü -I-, 135
Büyük Taarruz Günlüğü -II-, 137
Ordular İlk Hedefiniz Akdeniz'dir, İleri!, 143
Aydın Sayılı, 146
Senin Bakanın Bana Ne Yaptı?, 149
Atatürk'le Kavun Pazarlığı, 153
Övünmeyi Bırakın, 158
Emrimi Geri Aldım, 160
Sınav, 163
Başkent, Niye Ankara Oldu?, 167

Cumhuriyet Caddesi, 171
Atlı Tramvayda Ders, 172
Yarınlara Sizindir, 176
Bütün Mal Varlığını Millete Bırakıyor!, 179

Daha Yakından Bakınca...

Atatürk

Ben ilkokuldayken köyümüzden Kurtuluş Savaşı'na Fahrettin (Altay) Paşa'nın askeri olarak katılmış Ömer Sunar Amca halen hayattaydı... İlerlemiş yaşına rağmen sorduğumuzda, o günleri bize nasıl heyecanla anlatırdı...

Anlattığı olayların çoğunu ne yazık ki unuttum; biri dışında... İzmir'e doğru ilerlerken Atatürk'ü birkaç kere görmüştü. Unutamadığım nokta, bize anlatırken, "Atatürk'ün gözüne bakılamaz," demesiydi. "Gök gözleri var, şimşek gibi çarpıyor adamı," derdi.

Doğrusu, o zamanlar, bu anlatılanları hem hayranlıkla hem de hafif gülerek dinlerdik... Biraz abartılı gelirdi bize.

Yıllar, yıllar sonra benzeri bir cümleyi ünlü öykü ve tiyatro oyunları yazarı Haldun Taner'de de okuyunca çok şaşırdım... O zamanlar Galatasaray Lisesi 9. sınıf

öğrencisi olan Haldun Taner, okullarını ziyarete gelen Atatürk'ü görmüştür; ama çarpılırim diye başını kaldırıp Atatürk'ün yüzüne bakmaya çekinmiştir... Sonra ne olmuştur? Öyküye bir göz atın derim...

Yine öğrencilik yıllarımda çok merak ettiğim ve cevabını öğrenemediğim bir konuydu: Atatürk, niye "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!" demiş de Ege Denizi dememişti? Ne kadar basit bir cevabı varmış aslında...

Sonra Atatürk'ü Kocatepe'de gösteren o simge fotoğrafı? Bir ülkenin kaderini belirleyecek, o savaş anında, o fotoğrafı kim, nasıl çekmişti acaba? Bunu fotoğrafı çekenin ağzından öğrenmek, eminim sizi de heyecanlandıracak...

Konu fotoğraftan açılınca söylemeden edemeyeceğim: Onu halkın arasında gördüğümüz birçok fotoğrafta bir şey dikkatimi çekiyordu: Bir havhav; köpek yani... Köpeğin, fotoğraf karelerine tesadüfen girmiş olduğunu düşünürdüm... Onun Atatürk'ün çok sevdiği köpeği Foks olduğunu, yurtiçi gezilerinde hep yanında olduğunu çok sonra öğrendim... Foks, birçok öyküsüyle yerini alıyor bu kitapta.

Sonra Yürüyen Köşk olayı... Çeşitli kaynaklarda farklı şekillerde anlatılan bu olayın özü bir aslında. Atatürk'ün ağaç sevgisi! Bunun için inanılması zor bir uygulama gerçekleştiriliyor; ağacı kurtarmak için köşk, raylar üzerinde kaydırılarak ileriye taşınıyor.

Size de inanılmaz geliyorsa fotoğrafa bakın... Ayrıca o fotoğrafta, babası o yıllarda Yalova Kaymakamı olan (köşk, Yalova sınırları içinde) ve daha sonra yazdığı anılarda bize bu olayı anlatan çocuk da var.

Atatürk'ün kahverengi ayakkabılarını siyaha boyayan Ülkü...

Yeniçeri kıyafeti içindeki Mustafa Kemal...

Tayını Atatürk'e hediye eden çocuk...

Başkentin niye Ankara olduğu...

Ve bütün mal varlığını millete bırakışının öyküsü...

Birbirinden ilginç kırk yedi anı-öyküde, Atatürk'ü olayların içinde, o anki duygu ve düşünceleriyle daha yakından tanıma olanağı buluyoruz.

İyi okumalar...

Süleyman Bulut

Mustafa Kemal'i Düşünüyorum

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Yeleleri alevden al bir ata binmiş
Aşıyor yüce dağları, engin denizleri.
Altın saçları dalgalanıyor rüzgârda,
Işıl ışıl yanıyor mavi gözleri.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Yanmış, yıkılmış savaş meydanlarında
Destanlar yaratıyor cihanın görmediği,
Arkasından dağ dağ ordular geliyor
Her askeri Mustafa Kemal gibi.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Gelmiş geçmiş kahramanlara bedel
Hükmediyor uçsuz bucaksız göklere.
Al bir ata binmiş yalın kılıç
Koşuyor zaferden zafere...

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Ölmemiş bir kasım sabahı!
Yine bizimle beraber her yerde,
Yaşıyor dört köşesinde vatanın,
Yaşıyor damar damar yüreklerde.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Altın saçları dalgalanıyor rüzgârda,
Mavi gözleri ışıl ışıl görüyorum.
Uykularıma giriyor her gece,
Ellerinden öpüyorum.

Ümit Yaşar OĞUZCAN

Bu Günbatımına Erişmek İçin

Dr. Fethi Vecdet Erkun,¹ 1935 yılında İzmir Erkek Lisesi'nde öğrenciydi.

Bir gün, okul müdürünün verdiği bir haber bütün öğrenciler arasında büyük bir heyecan yarattı:

Atatürk İzmir'deydi; okul çıkış saatinden sonra, Karataş Halkevi'nde İzmirli öğrencilerle sohbet edecekti!

Son ders zilinin çalmasıyla birlikte Fethi Vecdet ve arkadaşları halkevine koşular. Karataş Halkevi tıklım tıklım doluydu.

İzmir Erkek Lisesi'nden, Kız Lisesi'nden, Kız ve Erkek Öğretmen Okullarından, Ticaret Lisesi'nden öğrenciler doldurmuştu halkevi salonunu.

Salonda yer bulmanın mümkün olmadığını gören Fethi Vecdet, denize doğru açılan balkona yöneldi. Orada bir köşeye sıkıştı. Diğer arkadaşları gibi sabırsızlıkla Atatürk'ü beklemeye başladı.

¹ Prof. Dr. Fethi Vecdet Erkun (1918-2010) İzmir Erkek Lisesi'ni birincilikle bitirdikten sonra İstanbul'da Tıp Fakültesi'nde okurken 1937 yılında, Millî Eğitim Bakanlığı'nın açtığı yurtdışı öğrenim burs sınavına kazanarak Macaristan'da eğitim görmeye hak kazandı.

Güneşin yavaş yavaş denize doğru inmeye başladığı sırada, birden hareketlendi kalabalık.

“Atatürk geliyor! Atatürk geliyor!” sesleri yükseldi.

Kalabalığın iki yana çekilerek kendisine açtığı daracık alanda ilerlemeye çalışan Atatürk, öğrencileri selamlayarak ilerledi. Çevresine bakındı, balkonu fark edince oraya yöneldi.

Balkondakiler biraz daha sıkışarak hemen ona yer açtılar.

Atatürk, mutlu bir gülümsemeyle çevresini süzdü. Bütün dikkatleriyle kendine bakan öğrencilere, “Nasılsınız gençler?” diye sordu.

Konuşmasına devam edecekti ki Ege Denizi'nin üstüne son ışıklarını dökmekte olan güneşe takıldı gözü. Kızılışan ufka doğru dalıp gitti. Bakışları gölgelendi. Yüzündeki gülümseme hüznü dönüşmüştü. Yavaşça gençlere döndüğünde bakışları hâlâ dalgındı. Derin bir nefes aldıktan sonra, dokunaklı bir sesle,

“Gençler,” dedi, “bu günbatımına erişmek için ne kadar kan döktük biliyor musunuz?”

Gölgelenmiş bakışlarını gençlerin üstünde dolaştırdı. Sorunun cevabını yine kendisi verdi:

“Bu uğurda pek çok gencin kanı aktı,” dedi sesi titreyerek.

Salonu ve balkonu dolduran öğrenciler nefes bile almıyordu sanki.

Kısa bir sessizliğin ardından ayaku-
ları üstünde hafifçe yükselen Atatürk,
sesine yeniden bir canlılık vererek,

“Ama şimdi hedefimiz iktisadi alan-
da Türkiye'nin ilerlemesi için çalışmak-
tır. Sizlerin de bu yönde çalışmanızı
isterim,” dedi.

Tam o sırada özel kalem müdürü ona doğru yaklaşınca durdu. Özel kalem mü-
dürü, Atatürk'ün kulağına doğru eğilerek
bir şeyler söyledi. Kaşları çatılan Atatürk,

“Gençler kusura bakmayın,” dedi,
“heyetler gelmiş, onları kabul etmem
gerekiyor.”

Bir adım attıktan sonra durdu, ayrıl-
madan önceki son sözünü söyledi:

“Hepinize başarılar diliyorum!”

Kaynak: *Atatürk'ün Çevresinde Bulunmuş
Kişiler ve Yakınları ile Yapılan Söyleşiler*,
Genelkurmay Yayınları. Ankara 2009, s. 104.

Atatürk, Karıncalar ve Bir Çocuk

1923'lerde Çankaya oldukça تنها bir yerdı. Bahçeler içine oturtulmuş birbirinden uzak, çok az sayıda bağ evi vardı. Yollar toprak... Yazın tozlu, kışın çamurlu.

Atatürk de bu bağ evlerinden birinde oturuyordu.

Burada oturanlar arasında Binbaşı Cemal Bey (Bükey) ve eşi Seza Hanım da vardı. Bir de küçük çocukları; adı Mâlik. altı-yedi yaşlarında.

Çevrede pek çocuk olmadığı için küçük Mâlik, çoğu zaman kendi başına oynamak zorunda kalıyordu.

Çankaya eğimli bir arazi... Yağış sırasında ve sonrasında, yağmur suları yukarıdan aşağıya doğru akarken ince, küçük derecikler oluşturuyordu. Yağmur yağması, Küçük Mâlik'i çok sevindiriyordu. En büyük zevki yağmur sonrası oluşan bu küçük, ince dereciklerle oynamaktı çünkü. Dereciklerin üzerine kuru dallar yerleştirerek köprüler kuruyor, önlerine kumdan setler yapıp suyun akış yönünü değiştiriyor, çamurdan küçük kuleler yapıyordu.

Bir akşamüstü Atatürk, yaveriyle birlikte, at üstünde Çankaya'ya dönüyordu. Eğimli araziye doğru sapıp yokuşu tırmanmaya başlamışken, hemen yakınlarında, kendi başına oynayan küçük Mâlik'i fark etti. Durup izlemeye başladı.

Küçük Mâlik, minik bir derecik üzerine kurduğu köprüden karıncaları geçirmeye çalışıyordu. Karıncalar, köprüyü oluşturan kuru dal parçasının önüne kadar geliyor, duruyor, biraz bekliyor, sonra dönüp kendilerine başka geçiş yolları aramaya başlıyordu. Küçük Mâlik, kurduğu köprü üzerinden geçmeyen karıncalara kızıyor, bağırıp çağırıyordu.

Bir el omzuna dokununca küçük Mâlik başını kaldırdı. Atından inmiş, hemen yanında duran Atatürk,

“Bak,” dedi, “şunu biraz böyle yap-saydın o karıncalar hem daha kolay hem de daha sık geçerdik köprüden.”

Küçük Mâlik hemen,

“Onu denedim önce,” diye cevap verdi heyecanla. Sonra da yarı bezgin, yarı üzgün, “ama onlar hep aşağı doğru gidiyor,” diye ekledi.

Atatürk, Küçük Mâlik'in yanına çömeldi,

"Karıncalar kısa yoldan geçmek istiyor. Çünkü bak bu tarafta su var. Orayı toprakla doldur. Sonra şu sopayı da tam ortada tut. O zaman karıncalar köprü'nün üstünden geçer. Sen öyle istemiyor musun?"

Küçük Mâlik, sevinçle,

"Eveet!" dedi. Hemen Atatürk'ün dediği gibi yapmaya başladı.

Yeniden atına binen Atatürk,

"Daima kolay, kısa ve faydalı yolları dene... Karıncalar çalışkandır, zaman önemlidir onlar için," dedi.

Yaveriyle birlikte atlarını Çankaya sırtına doğru sürdüler.

Ertesi sabah Atatürk, yaveriyle birlikte Çankaya bağ evinden aşağı inerken küçük Mâlik'i, minik dereciğin başında yine köprüleriyle oynarken gördü. Durup yaptıklarına baktı, "Şimdi güzel olmuş," dedi.

İncecik sular setin önünde birikiyordu. Karıncalar küçük Malik'in köprüsü üstünden geçip minik gölün öte yakasına geçiyordu.

Atatürk ve yaveri, akşamüstü, yine atlarının üstünde, Çankaya sırtına doğru çıkmaya başlamışken bir çığlık durdurdu onları.

“Yıkıldımı!” diye bağıyordu Küçük Mâlik. Öfkeli ve üzgündü.

Atatürk, dönüp baktı. Yaverin atı, Mâlik’in kurduğu setlerden birinin üstüne basmıştı. Atatürk hemen,

“Evet, yıkıldı,” dedi Mâlik’e. Sonra devam ederek,

“Ama ağlamadın. Aferin sana... Çünkü sen yarın daha güzelini yapacaksın!”

Mâlik ertesi gün yeniden, daha güzel bir set yaptı. Daha kalın dallardan daha sağlam köprüler kurdu. Ama bir daha da Atatürk ve yaverini yakınından geçerken görmedi.

Uzaktan... Mâlik’in oynadığı yerin biraz daha uzağından geçiyorlardı. Atlarının üstünde Çankaya’ya inerken ya da çıkarken.

Kaynak: H. Şinasi Çoruh,
Tarih ve Edebiyat Mecmuası,
1980, sayı 12, s. 6-9.

Kahverengi Ayakkabıları Siyaha Boyayan Ülkü

Atatürk henüz uyanmamıştı.

Küçük Ülkü, çoğu zaman yaptığı gibi yatak odasının kapısının önünde durarak onun uyanmasını beklemeye başladı.

Bekledi, bekledi, bekledi... Kapı bir türlü açılmıyordu.

Oturdu, kalktı, gezindi... Kapıya tekrar baktı. Yaklaşarak içerden bir ses, ayak sesi duymaya çalıştı. Hiçbir hareket yoktu.

Birden, kapının önüne bırakılmış kahverengi ayakkabıları fark etti. Ayakkabılar, yatak odası kapısının önüne ancak boyanması için bırakılırdı. Bunu biliyordu Ülkü. Atatürk'ün her şeyiyle yakından ilgileniyordu zaten... Kravatını düzeltiyor, yakasına çiçek takıyor, terliklerini taşıyor, ayakkabılarının tozunu alıyordu.

Kahverengi ayakkabılara bir süre daha bakan Ülkü, aklına bir şey gelmiş gibi gülümsedi. Koşarak gidip ayakkabı boyalarının bulunduğu dolabı açtı; siyah olanlardan birini alıp geri döndü.

Atatürk, çok sevdiği Ülkü ile (1936).

Boya kutusunun kapağını açıp kah-verengi ayakkabıları özenle siyaha boyamaya başladı.

Boyamayı tamamlamıştı ki Atatürk kapıyı açtı.

Karşısında Ülkü'yü eli, yüzü siyaha boyanmış görünce telaşla,

“Ülkü, ne yaptın?” diye sordu.

Ülkü, yüzünde kocaman bir gülümsemeyle,

“Atatürkçüğüm elbisen siyah, ayakkabılarını da siyaha boyadım... Hepsini aynı renk yaptım,” dedi.

Atatürk, bu cevaba çok güldü. Ertesi gün Ülkü'yü yanına çağırdığında elinde boya kalemleri ve boyama kitapları vardı.

“Sen boyamadan hoşlanıyorsun, benim ayakkabılarımın yerine al bunları boya,” dedi.

Kitapları ve kalemleri Ülkü'ye uzattı. Sonra yanına oturtup resimlerin nasıl boyanacağını gösterdi.

“Hadi bakalım, boyamayı tamamlayınca gel bana göster,” dedi.

Kitapları ve kalemleri alan Ülkü, doğru odasına koştı. Bir an önce boyamaya başlamak istiyordu çünkü!

Kaynak: *Atatürk'ün Çevresinde Bulunmuş Kişiler ve Yakınları ile Yapılan Söyleşiler*, Genelkurmay Yayınları, Ankara 2009, s. 138.

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Süleyman Bulut
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER

3

Çoğunu ilk kez okuyacağınız
kırk yedi Atatürk öyküsü...

Tayını Atatürk'e Hediye Eden Çocuk
Ayakkabı Dişlemeyi Seven Foks
Gözlerine Bakılamayan Atatürk
Kıyafet Balosunda Bir Yeniçeri
Yürüyen Köşk

Başkent, Niye Ankara Oldu?

Kocatepe'deki O Simge Fotoğraf Nasıl Çekilmişti?
Ve... Bütün mal varlığını millete bırakışının öyküsü...

Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler 3,
yazarımız Süleyman Bulut tarafından derlendi
ve çocuklar için kaleme alındı.

ISBN 978-975-07-1776-5

9 789750 717765